

Prædiken af Morten Munch
24. s. e. trinitatis / 15. nov. 2015
Tekst: Matt 9,18-26

DET FRIE MOD

Religion som krykke for den svage?

Mange af evangeliernes beretninger om mennesker, der opsøger Jesus, handler om mennesker i nød. Det er også tilfældet i dagens tekst. Vi hører om en kvinde med en lang sygdomshistorie og en far, der netop har mistet sin datter. Nøden driver dem til Jesus.

Betyder det, at Sigmund Freud har ret, når han siger, at religion er en psykologisk krykke for de svage?

Det underliggende præmis i den påstand er, at gudstro er en menneskelig opfindelse. Argumentet kan fx lyde, at alle mennesker i deres opvækst har været afhængige af deres forældre; en grundfølelse mennesker har svært ved at sætte sig ud over også senere i livet; derfor projiceres ønsket om en støttende faderfigur over på Gud; tro forklares som det umyndige menneskes ønsketænkning og drømme – og i visse henseender også dets inderste frygt.

Folk har brug for noget at støtte sig til, lyder det enten med sympati eller med overbærenhed.

Hvad angår billedet af Gud som en kærlig og omsorgsfuld far er det unikt for den jødisk-kristne gudsforståelse. Hvis det gudsbillede skyldes en projektion af et grundlæggende psykologisk behov i mennesket, burde vi finde det som et gennemgående gudsbillede op gennem den brede religionshistorie. Det er på ingen måde tilfældet.

Faderbilledet er et unikt træk i den jødisk-kristne gudsforståelse, og især Jesus bringer synet på Gud som en barmhjertig far helt i front med en ikke tidligere set nærhed i forholdet Gud-menneske. Jesu gudserfaring var grænsesprængende. Med hans egne ord: Jeg og Faderen er ét.

Forklaringen af troen som ophøjet ønsketænkning kan lige så godt vendes mod forklaringens ophavsmænd og deres tro på Guds ikke-eksistens. Deres standpunkt kan forklares ud fra et ønske om at være sin egen herre og norm og ikke være ansvarlig overfor en nogen højere magt.

Mange ateister skal have ros for deres ærlighed. Ateismen foregiver ikke at have anden trøst og andet håb end det, der ligger indenfor den menneskelige formåen; videnskaben og dens stræben efter at gøre os udødelige.

Håb, styrke og trøst

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at der er en dyb trøst i den kristne tro, at den er ladet med håb, at der er styrke at finde i troen.

Spørgsmålet er, om trøsten, håbet og styrken kommer fra en levende Gud eller fra *forestillingen om* en levende Gud.

Det er en trossag, og den kristne tror, at svaret på det spørgsmål er åbenbaret i Jesus Kristus. Sætter mødet med ham os i forbindelse med en opdigtet virkelighed, eller stilles vi ansigt til ansigt med sandheden og livet?

Kristen tro opstår og lever af mødet med Kristus. Behovet for trøst og håb kan være en af de veje, der fører os til Kristus, men troen selv – som i sin korteste og ældste form lød: Jesus er herre – kommer i mødet med Jesu ord og gerninger, erfaringen af det Gudsrige, han bringer.

Mange flokkedes om Jesus for at få kortsigtet trøst, håb og styrke til at leve sit eget liv og fortsætte sin egen vej. Jesus deler rundhåndet ud af Gudsrigets gaver til alle omkring sig.

Men han kalder samtidig mennesker ind i noget langt større, troens fællesskab med livets skaber.

Jesus uddeler ikke krykker. Han tager snarere krykkerne væk – de falske krykker i tilværelsen - og giver os i stedet et kors. Den, der ikke tager sit kors op og følger mig, kan ikke være min discipel, siger han.

Jesus beskriver den vej, han og hans disciple går som smal, imod strømmen, modkulturel. Styrken er styrke til at holde fast i dette rette, også når det koster. Trøsten er trøst til at dele ud af, så den trøstede åbner sin verden og trøster andre. Håbet er håb til at gøre en forskel, elske dem ingen elsker, velsigne dem der forbander.

Kristendom er ingen lykkepille. Det er trøst, håb og styrke til at udkæmpe de sande slag. Det er uudsigelig glæde, koblet med sukke over en lidende verden og skyggesiderne i os selv.

Trøsten, håbet og styrken findes i at kende den største kærlighed, der er til: den evige kærlighed i den treenige Gud, rakt til os i Jesus Kristus, sådan som den også blev rakt til de to kvinder i dagens tekst.

To møder med Jesus

En mand kaster sig ned foran Jesus og beder ham komme og lægge hånden på sin døde datter. Samtalen afbrydes. En blødende kvinde, der selv kan række hånden frem, rører ved Jesus ganske yderligt, men nok til at blive helbredt.

Jesus når omsider frem til den døde pige, tager hendes hånd, og i næste øjeblik lever hun. Dem, der lo af hans manglende evne til at skelne mellem en død og en sovende, lo ikke mere. Begravelsesensemblet pakkede fløjterne skyndsomt i tasken.

Rygtet gik langt omkring. En synagogeforstander var eksponeret for pressen; hans hus var let at finde; gæster var der utvivlsomt mange af over de næste uger og måneder.

Ved både helbredelsen og dødeopvækkelsen fremhæves den fysiske berøring og kontakt, hvad enten det er Jesus, der rører ved den døde, eller den levende, der rører ved Jesus. I begge tilfælde overføres liv.

I dåben og nadveren er kontakten også mærkbar gennem vandet, brødet og vinen som ydre tegn på, at vi i troen og bønner har forbindelse med en større virkelighed.

Måske kommer vi meget åbenlyst som synagogeforstanderen, der kastede sig ned foran Jesus. Eller vi kommer mere anonymt og forsigtigt som kvinden, der sneg sig ubemærket (troede hun) ind på Jesus.

Blødningerne gjorde hende rituelt uren i datidens samfund. Hun var vant til at blive vist bort og gået udenom. Hendes plan var klar. At røre Jesus bagfra og forsvinde uset væk i mængden.

Vær frimodig

Men Jesus vender sig om, ser hende og siger: Vær frimodig, datter, din tro har frelst dig.

Som uren burde hun ikke røre andre, og nu var hun afsløret. Hun ventede en velfortjent irettesættelse, men får et blik og nogle ord, der restituerer hende som menneske i det menneskelige fællesskab og i forholdet til Gud.

Hun var vant til, at folk så hende uden virkelig at se hende, fordi de kun så hendes svaghed, hendes handicap.

Jesus ser hende som et helt menneske; han ser hvad hun har været igennem, han ser hendes håb og drømme. Han vælger at se bort fra, at hendes fremgangsmåde ikke var helt reel – og roser hendes tro i skarens påhør.

Han kalder hende datter; hun drages ind i en fortrolighedssfære til mesteren, der giver hende værdi, løfter hende op og værner hende mod andres anslag.

Og hun kaldes ud af sin frygt med ordene: Vær frimodig.

Søren Kierkegaard skriver i *Kærlighedens Gerninger*: "Den kærlige gør ved sit væsen andre frimodige; overalt hvor kærligheden er tilstede, udbreder den frimodighed. Man nærmer sig gerne den kærlige, for den kærlige udjager frygt."

Jesus kommer ofte det prøvede menneske i møde med ordene: Vær frimodig. Til en lam mand siger han: 'Vær frimodig, dine synder er dig forladt.' Til de frygtsomme disciple på den oprørte sø siger han: 'Vær frimodige, det er mig'. Og i sin afskedstale til disciplene dagen før korsfæstelsen siger han: 'Vær frimodige. Jeg har overvundet verden.'

Kristus giver livsmod og handlekraft gennem syndernes forladelse og løftet om at være med os i alle livets forhold - helt ind i evigheden.

At støtte sig til den Evige er ikke svaghed, men sand styrke. Kristus giver os ikke en krykke, ej heller frygts ånd, men krafts, kærligheds og besindigheds Ånd; den Ånd, der gør levende.

Det frie mod i gudsordet er ikke mobiliseret inde fra os selv. Det tilsiges os udefra, sådan som det blev tilsagt kvinden: Vær frimodig, datter. Vær frimodig, menneske.

Formen er befalende; det er kærlighedens befaling, der skaber, hvad den nævner og løfter os ind i troens mægtige virkelighed.

'Vær frimodig' betyder: tag en dyb indånding og vid med hver fiber i din krop, at jeg, din skaber, er med dig og for dig; vær håbefuld; der er en vej videre frem; lad os nu sammen gå ud i det liv, du har fået at leve.

Amen.